

Jade Kops

'Jade is een kleine,
grote, ontzettend
menselijke held.'
Claudia de Breij

Voor altijd jong

Mijn
leven
met
kanker

Hier leef ik voor

27 JUNI 2021

Ik ren van de ene kant van het theater naar de andere, en kom net op tijd aan: daar staat mijn dansgroep van kleutermeisjes, die elk moment het podium op moeten. Het is het laatste weekend van juni, wat betekent dat het weer tijd is voor de dansshows! Dansen is mijn grootste passie, al sinds ik zelf vijf ben en startte met 'Kidsdance'. Ballet, modern, urban – ik ben steeds een beetje meer gaan dansen. Daarnaast vind ik het geweldig om als assistent-docent mijn danservaring door te geven aan een nieuwe generatie. Hoe meer ik met dansen bezig kan zijn, hoe gelukkiger ik ben.

Als ik om me heen kijk, zie ik allemaal zenuwachtige gezichtjes. Ik probeer de meisjes gerust te stellen en deel een hoop knuffels uit. Ik controleer of iedereen de juiste outfit aanheeft, of alle haren strak naar achteren zitten, en spreek ze dan allemaal toe.

'Lieve meisjes,' zeg ik, nog met een hoge hartslag van het rennen. 'Gaan jullie mee? Nog heel even, dan mogen jullie de dans aan jullie papa's en mama's laten zien. Ik weet zeker dat jullie het heel goed gaan doen!'

In een lange rij lopen we hand in hand naar het podium. Hun dansdocent is inmiddels ook aangehaakt, dus we zijn helemaal compleet. De meisjes gaan klaarstaan, de muziek wordt ingezet, en ze beginnen hun routine. De meisjes doen het echt ontzettend goed, en het belangrijkste: ze zien er zichtbaar gelukkig uit. In de coulissen staan twee heel trotse juffen!

Hierna is het tijd voor mijn eigen voorstelling, waar ik samen met de meiden al maanden naartoe werk. Ik kleed me om, werk mijn make-up bij en doe mijn haar in een halve staart. Alles voelt vandaag vertrouwd: de eierkoeken en krentenbollen in de kleedkamer, de gezelligheid achter de schermen, het snelle outfit wisselen en het oefenen in de gangen. Ik leef echt voor deze dansshows.

Wanneer ik bij het podium aankom, staat de rest al klaar. We zijn een hechte dansgroep en ik mag al deze meiden ook echt mijn vriendinnen noemen. Het licht op het toneel gaat uit en met een bonzend hart ga ik klaarstaan op mijn plek. We dansen vandaag op een nummer van Beyoncé en al na de eerste klanken vallen alle zenuwen van me af. Als ik dans vergeet ik alles, en ben ik voor heel even in een andere wereld. Na onze laatste bewegingen, op het moment dat er een groot applaus door de hele zaal klinkt, voel ik me intens gelukkig. Ik ben nu op de plek waar ik het liefste ben en ik ben bezig met wat ik het liefste doe. Wat wil ik nog meer? Ik hoef me dit weekend nergens zorgen over te maken en geniet van elke minuut: het

leven licht me toe. Na afloop knuffel ik iedereen en roep zoals altijd enthousiast: ‘Tot volgende week!’

Ik weet nog niet dat dit mijn laatste weekend was als gezonde, onbezorgde meid van veertien jaar. En dat is misschien maar goed ook.

Die ene zin

2 JULI 2021

Als ik om 10:10 uur de wachtruimte van de huisartsenpraktijk binnenstap, observeer ik alles goed. Ik ben hier namelijk nog nooit geweest. Ik zie een zwarte vloer, witte muren, een balie waar je je kunt melden en tien houten stoelen. Ik neem plaats op een stoel naast een wat oudere meneer. We maken een gezellig, kort praatje over koetjes en kalfjes, tot ik 'Jade Kops' hoor.

Ik zeg de man gedag en loop samen met mijn moeder achter de huisarts aan. We gaan het eerste kamertje aan de rechterkant binnen en nemen plaats op de twee luxe stoelen.

'Ha Jade, je hebt een afspraak aangevraagd. Wat is er aan de hand, waar heb je last van?' vraagt de vriendelijke huisarts vanachter zijn computer.

'Sinds vier dagen heb ik een rare klank in mijn stem. Mijn spraak is best onduidelijk geworden,' antwoord ik voorzichtig, terwijl de huisarts snel meetypt. 'Afgelopen nacht ben ik ineens erg hard en raar gaan snurken, en hield ik het hele huis wakker. Heel gek.'

Mijn ouders en andere mensen in mijn omgeving zeggen al een paar dagen lang: ‘Praat nou eens gewoon.’ Of: ‘Wie probeer je te imiteren?’ Daar maakte ik me tot nu toe niet echt zorgen over, want ik wist dat ik er niks aan kon doen. Nu ik hier recht tegenover een huisarts zit, voel ik toch een kleine kriebel in mijn buik.

‘Wat vervelend zeg, en inderdaad ook wel een beetje gek. Je mag even op de behandeltafel gaan zitten, dan ga ik met een lichtje en een spatel in je keel kijken. Is dat oké?’

Ik knik en ga op de behandeltafel zitten. Die staat net om het hoekje van de kamer, waardoor ik mijn moeder niet meer kan zien.

Ik heb mijn mond nog maar nauwelijks open, als de huisarts zegt: ‘O, ik zie het gelijk.’ Ik zie aan zijn gezicht dat het niet goed is. De sfeer daalt meteen naar ver onder het vriespunt. ‘Kijkt u even mee, mevrouw?’

Dat is het moment dat mijn moeder en ik elkaar voor het eerst zien na de beangstigende opmerking van de huisarts, en onze blikken zeggen genoeg. Dit is niet goed. De spanning stijgt en mijn hartslag ook. De hoop dat ik met een logopedie-verwijzing naar huis zou gaan, is na dat ene zinnetje volledig verdwenen. Het duurt misschien een paar seconden voordat hij vertelt wat hij ziet, maar die lijken uren te duren. Met een trilling in zijn stem zegt de huisarts: ‘Ik zie een flinke bult achter in je keel zitten. Het geeft mij geen goed gevoel. Ik wil dat je vanmiddag nog in het ziekenhuis wordt gezien.’

Hierna zoekt hij een voorbeeldfoto op van een bult ach-

ter in iemands keel, en laat die zien. Ik schrik er heel erg van. Ik kan me echt niet voorstellen dat mijn keel er momenteel ook zo uitziet. De tranen branden in mijn ogen en ik voel rillingen door mijn hele lichaam. Wat is er aan de hand?

Een paar minuten later lopen we weer naar buiten. De oudere meneer zit nog op hetzelfde stoeltje in de wachtkamer. Voor de deur van de huisartsenpraktijk kijk ik mijn moeder aan, verslagen, verdrietig en vooral heel bang. De laatste woorden van de huisarts: ‘Houden jullie mij wel op de hoogte?’ gaven me het gevoel dat mijn situatie echt wel ernstig zou kunnen zijn. Ik heb nog geen idee wat mij te wachten staat, maar de ergste scenario’s spoken al door mijn hoofd. Die bespreek ik nog niet met mijn moeder. In de auto volgt een pijnlijke stilte.

Ik moet bijna direct door naar het ziekenhuis, want ik word al om 13:00 uur verwacht. Mijn vader is er nu ook bij. Vanaf het moment dat mijn patiëntenpas is aangeemaakt, is er geen houden meer aan. Ik word gezien als spoedgeval, dat verraden de gezichten van de artsen ook.

Ik begin bij een kno-arts, waar er na een kort gesprek met een scoop via mijn neus naar de zwelling in mijn keel wordt gekeken.

‘Het voelt als een coronatest, alleen gaan we nog even wat dieper,’ zegt de arts op een geruststellende manier.

Met een hartslag van ruim honderddertig en klotsende oksels, laat ik het onderzoek zo rustig mogelijk gebeuren.

Ik let extra goed op mijn ademhaling in de hoop te kunnen ontspannen.

‘Het lijkt wel of er een cyste in je keel zit. Maar wel op een heel moeilijke plek,’ concludeert de arts. ‘Ik wil dat er vandaag nog een scan gemaakt wordt.’

Het volgende moment, in het volgende kamertje, worden me vragen gesteld als: ‘Ben je afgefallen?’, ‘Heb je wel eens eerder een scan gehad?’, ‘Ben je bang voor een infuus?’ en ‘Ben je allergisch voor bepaalde medicijnen?’

Wanneer ik alle vragen met ‘nee’ heb beantwoord, mag ik plaatsnemen op het door de doktersassistente aangewezen bankje. Ik ben blijkbaar goedgekeurd voor het maken van een MRI-scan. Het is 13:30 uur als ik daarvoor in de wachtruimte zit. Enig besef is er nog niet, ik word geleefd. De zenuwen voor wat de scan zou kunnen aantonen lopen op. Ik probeer afleiding te zoeken op mijn telefoon en zie daar een berichtje van een vriendin staan: ‘Heb je al geleerd voor de geschiedenisstoets?’ Ik besluit nog even geen antwoord te geven. Ze heeft geen idee in welke situatie ik momenteel zit en dat is maar goed ook. Door mijn hoofd gaat als antwoord alleen maar: ‘Nee, en dat gaat ook niet meer lukken. Ik kan voorlopig wel dag zeggen tegen alles wat met school te maken heeft.’

De spanning voor de uitslag zit zo hoog, dat ik de MRI-scan zelf niet eens als heel spannend ervaar. Ik onderga het, een beetje als bevroren.

Een kwartier na de MRI-scan gaat de deur van de spreekkamer open en de kno-arts stapt met een bezorgd gezicht resoluut op ons af. Even had ik nog de hoop dat hij iemand anders moest hebben, maar hij vraagt ons mee te komen. Ik knik voorzichtig, al wil ik het liefst heel hard wegrennen. Weg uit deze situatie, weg uit het ziekenhuis, weg van deze wereld.

In het spreekkamertje begint direct het slechtnieuwsge-sprek. Ik neem de kamer goed in me op, probeer op deze manier mijn gedachten te verzetten. Het is een klein kamertje met een bureau en een behandeltafel. Heel veel meer staat er niet. Plan mislukt dus, het enige wat ik kan doen is kijken en luisteren naar de arts. Adem in, adem uit.

De arts verzucht: 'Er zit een heel groot gezwel in je keel, Jade. Dat loopt van je keel tot aan je oor. Het zit op een erg lastige plek, dus ik maak me écht heel ernstige zorgen. We hebben helaas een grote verdenking op dat het kwaadaardig zal zijn, maar hiervoor hebben we meer bewijs nodig. Dit bewijs zal snel worden gemaakt. Wat ik me afvraag: ben je niet benauwd? De tumor lijkt bijna je hele luchtpijp dicht te drukken. Je ademt op dit moment eigenlijk nog maar door een rietje.'

Ik ben zeker niet benauwd, toch hap ik naar adem na dit vreselijke bericht. De wereld lijkt onder mijn voeten vandaan te zakken. Op hetzelfde moment zie ik mijn vader wit wettrekken en flauwvallen. Ook zijn wereld zakt weg. Mijn diagnose voelt hierdoor nóg serieuzer en beladen.

De arts handelt snel en legt mijn vader op de behandel-tafel. ‘Dit is normaal hoor, Jade. Maak je geen zorgen. Dit gebeurt alleen maar uit liefde. Denk jij maar even aan jezelf,’ verzekert de arts me.

Ik probeer zijn woorden te volgen, maar het lukt niet. Ik ben te erg van streek door mijn vaders reactie. Op dit moment heb ik meer medelijden met mijn intens geschrokken ouders dan met mezelf. Ik wil huilen, maar mijn tranen zijn al op. De armen van mijn moeder voelen veilig en vertrouwd. ‘We gaan hier samen doorheen,’ fluister ik in haar oor.

Zodra mijn vader weer een beetje aanspreekbaar is, verplaatsen we ons naar de wachtkamer. Het lijkt erop dat alle medewerkers daar op de hoogte zijn van het nieuws dat ik net heb gekregen. Ze kijken me meelevend aan, bij sommige zie ik waterige ogen. Naar huis rijden is nog een stap te ver, dus we gaan met z’n drieën naast elkaar aan een tafel zitten. We staren zwijgend voor ons uit. Het enige wat ik hoor, is het gesprek van de mensen naast ons, iemand die een slok water doorslikt en wat muziek op de achtergrond.

Na tien minuten zeg ik: ‘Kan ik hier anders niet blijven slapen? Dat voelt nu beter met mijn bijna afgesloten luchtpijp.’

Mijn ouders begrijpen dit volledig, dus wordt er gelijk actie ondernomen. Ik loop naar de balie toe en vraag of we de kno-arts nog even kunnen spreken. ‘Natuurlijk kan

dat! Ik ga gelijk voor je bellen,' zegt de vrouw achter de balie vriendelijk.

Een minuut later staat de arts weer voor mijn neus en gaan we terug het kleine spreekkamertje in. Dat ik ooit uit mezelf zou vragen of ik in een ziekenhuis kan worden opgenomen, had ik niet kunnen bedenken.

'Er is helaas geen enkel bed vrij, en we gaan bijna het weekend in. Sorry, Jade,' legt de arts uit. 'Het heeft nu nog geen zin om je op te nemen, ik hoop juist dat je nog even van een weekend thuis kunt genieten. Maandagochtend verwachten we je in het Erasmus MC in Rotterdam, daar zullen ze verder kijken wat er nodig is. Voor nu geef ik je mijn kaartje mee. Ik ben het hele weekend bereikbaar, dus bel vooral als er iets is. Als je naar bed gaat raad ik je aan om op twee kussens te slapen, dan blijft je luchtpijp meer openstaan.'

Met een knoop in mijn maag loop ik het spreekkamertje uit. Hoe ga ik dit weekend doorkomen? Waar we bij aankomst twee minuten deden over het stuk van de parkeerplaats naar de ingang, doen we er nu zoveel langer over. We zijn kapot – zowel fysiek als mentaal.

Onderweg naar huis weten we alle drie niet wat we moeten zeggen. Ik probeer mijn ouders nog gerust te stellen met de woorden: 'Het kan ook gewoon nog goedaardig zijn, hè?' Ook al weet ik voor negenennegentig procent zeker dat het niet zo is, en sprak het gezicht van de arts boekdelen. Ik wil mijn ouders niet nog meer reden tot

zorg geven. Positief blijven en hoop houden werkt voor mij nu het beste.

De radio neemt de stilte in de auto een beetje weg, maar gezellig wordt het niet. Af en toe maakt iemand een nutteloze opmerking, zoals: ‘Wat duurt deze file lang, zeg.’ Meer zit er niet in. Ik probeer alle rode auto’s te tellen als afleiding, maar na drie auto’s stop ik alweer. Ik heb geen concentratie. *Dit is echt niet goed Jade*, schiet iedere seconde door mijn hoofd. Hoe moet ik dit nieuws in hemelsnaam verwerken, aan mijn familie en vriendinnen vertellen? Ik weet het niet. Wat ik wel weet, is dat ik nog nooit zo tegen een weekend heb opgezien als het weekend dat nu voor me ligt.